

VERSLAG

van de vergadering van de EUREGIO-Raad
op 23 maart 2018 in Ahaus

Deelnemers: zie presentielijst

1. Opening en groetwoord

De burgemeester van Ahaus, mevrouw Karola Voß, heet de EUREGIO-Raad van harte welkom in Ahaus.

De voorzitter van de EUREGIO, de heer Welten, dankt de Stadt Ahaus voor haar hartelijke gastvrijheid en begroet de aanwezigen.

Besluit:

De leden van de EUREGIO-Raad keuren unaniem de agenda goed.

2. Goedkeuring van het verslag van de vergadering van de EUREGIO-Raad op 1 december 2017 in Rijssen-Holten

Besluit:

Unanieme goedkeuring van het verslag.

3. Mededelingen

a) *Viering van het 60-jarige jubileum van de EUREGIO*

Mevrouw Kroesen (CDU-CDA) merkt op dat zij in het overzicht van de evenementen die ter gelegenheid van het jubileum in de lidgemeenten zijn gepland de evenementen van de Stadt

Bocholt mist. De Stadt Bocholt heeft de in die gemeente plaatsvindende evenementen bij het EUREGIO-Secretariaat aangemeld en wacht nog op een antwoord.

De heer Almering deelt mee dat het EUREGIO-Secretariaat een groot aantal mails over het onderwerp jubileumevenementen heeft ontvangen (zie bijgaand overzicht met evenementen). Hij zal nagaan welke mails uit Bocholt zijn binnengekomen en hoe het staat met het antwoord aan de Stadt Bocholt.

Vooraf na de laatste mailing aan de leden zijn er bovendien voorstellen binnengekomen waarin het nadrukkelijk gaat om het sterker betrekken van scholen. Dit beoordeelt hij als zeer positief.

De heer Diersen (CDA-CDU) merkt op dat het een goede zaak is dat het 60-jarig jubileum langs de gehele grens in het EUREGIO-gebied aandacht krijgt. Ook de Grenshoppers willen in het kader van het jubileum een programma inbrengen dat de Nederlandse en Duitse burgers met elkaar verbindt.

- b) Werkbezoek staatssecretaris Raymond Knops (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) aan de EUREGIO op 24 januari 2018, o.a. Actieteam GEA*
- c) Stand van zaken project MORO - Ruimtelijke ordening D-NL*
- d) Actuele stand van zaken Dienstencentrum Gaxel*
- e) INTERREG-project "Kunstverbinding"*

De heer Michel geeft hierbij een toelichting op het nieuwe kunst- en cultuurproject "taNDem". Op 12 april a.s. zal in het kader van dit project het eerst barcamp worden gehouden. Er zijn al veel aanmeldingen, maar desondanks is het wenselijk dat zich nog meer Nederlandse deelnemers aanmelden. Dit is van belang voor het evenwicht binnen de groep van deelnemende kunstenaars, die Duits-Nederlandse tandems zullen vormen.

De heer Michel brengt daarnaast de slotbijeenkomst van het project "Hallo Europa" onder de aandacht, die op 25 februari jl. in Winterswijk heeft plaatsgevonden. Op deze dag heeft in het kader van het project een groot aantal Nederlandse en Duitse dans- en muziekverenigingen in Winterswijk een optreden verzorgd. Het succes van dit project heeft volgens de projectuitvoerder ertoe geleid dat een grensbrede uitwisseling tussen kunst- en cultuurverenigingen is ontstaan.

- f) Evaluatie "Tolle Woche" 2017 en "Tolle Woche" 2018*
- g) Samenwerking tussen Twence en Abfallwirtschaftsbetriebe Münster*

h) Treinverbinding Hengelo – Bielefeld

De heer Schlatermund (SPD-PvdA) wijst erop dat deze treinverbinding ook voor Osnabrück van betekenis is. Blijkbaar is niet te verwachten dat de Eurobahn de technische problemen op middellange termijn kan oplossen. Hij vraagt in hoeverre de EUREGIO bij de betrokken partijen navraag zou kunnen doen. De verbinding is, zo stelt hij, ook voor het beroepsverkeer belangrijk. Net als de verbinding Amsterdam-Berlijn is ook deze treinverbinding voor de regio van belang. De vraag is hoe grens- en partijenoverstijgend een initiatief gestart zou kunnen worden om het probleem op te lossen.

De heer Michel antwoordt dat dit thema vanwege het grote belang ervan op de agenda is gezet. Het is wenselijk dat een structurele oplossing wordt gevonden. Er heeft al een crisisgesprek tussen regionale politici en het vervoersbedrijf plaatsgevonden en ook in het kader van het Dagelijks Bestuur van de EUREGIO is afstemming gepleegd. De problemen moeten worden opgelost. Wanneer een nieuwe grensoverschrijdende verbinding in gebruik wordt genomen is het essentieel dat deze een succes is. Mocht de verbinding niet voldoen, dan zou dat bijzonder spijtig zijn. Eenmaal verloren klanten komen niet terug, aldus de heer Michel. De EUREGIO zal zich voor de verbinding Amsterdam-Berlijn blijven inzetten. Nieuw treinmaterieel is toegezegd, maar het zal nog enkele jaren duren voordat een en ander in praktijk is gerealiseerd.

De heer Almering vult aan dat de treinverbinding Hengelo-Bielefeld ook door het Dagelijks Bestuur van de EUREGIO belangrijk wordt gevonden en uitgebreid is besproken.

De heer Coße (SPD-PvdA) vindt dat de EUREGIO-Raad de problematiek van de grensoverschrijdende verbindingen steeds weer aan de orde dient te stellen. Oostwestverbindingen vormen een algemeen probleem in de regio. De voor de grenspassage Bad Bentheim benodigde techniek (om wisseling van locomotief onnodig te maken en daarmee tijdverlies te voorkomen) is al beschikbaar. Hij is van mening dat in alle publieke organen druk uitgeoefend dient te worden om ervoor te zorgen dat er werkelijk iets gebeurt. Ook bij de Westfalenbahn zijn er problemen. Voor de grensoverschrijdend samenwerking is het van belang dat de situatie verbetert.

*i) Opening van het grensoverschrijdende informatie- en competentienetwerk
GrensWerk in Gronau*

j) Sachstand promoten grensoverschrijdende economische regio EUREGIO

k) Stand van zaken project "EUREGIO Bereikbaarheid via de lucht"

Besluit:

Kennisneming.

De heer Almering wijst er aanvullend op dat in 2018 niet alleen het 60-jarig bestaan van de EUREGIO wordt gevierd, maar dat dit jaar ook de EUREGIO-Raad 40 jaar bestaat. De EUREGIO-Raad kwam voor het eerst bijeen in april 1978, dus vrijwel exact 40 jaar geleden. Het 40-jarig jubileum van de EUREGIO-Raad wordt niet apart gevierd, maar er wordt in de eerste EUREGIO-Raadsvergadering in het jubileumjaar wel op passende wijze bij stilgestaan.

Presentatie
INTERREG V A-project "PREpare"
door Elisa Boekhorst, namens Cees Schenkeveld, Acute Zorg Euregio
(wegens ziekte verhinderd)

De heer Michel dankt mevrouw Boekhorst voor haar presentatie (zie bijlage) en onderstreept het belang van het PREpare-project. Nu het project bijna is afgelopen kunnen de partners, onder wie de EUREGIO, terugzien op meerdere geslaagde cases, daaronder ongeveer 50 keer grensoverschrijdende acute hulpverlening. Ook al wordt ervan uitgegaan dat per week gemiddeld één kind uit Gronau in het ziekenhuis in Enschede acute zorg ondergaat, dan is dit nog een positief resultaat. INTERREG-middelen zijn eindig. Maar ook na afloop van dit pilotproject hebben de burgers in de directe grensstreek recht op snelle hulpverlening in geval van nood. Daarom dienen de ontwikkelingen op dit gebied ook na afloop van het project verder gestimuleerd te worden. De leden van de EUREGIO-Raad zouden zich daarom groeppen moeten voelen aandacht te blijven besteden aan de grensoverschrijdende acute zorgverlening en zich met alle middelen in moeten blijven zetten om de positieve resultaten van PREpare voor het gebied niet verloren te laten gaan.

De heer Diersen (CDA-CDU) geeft blijk van zijn enthousiasme voor het project PREpare dat concreet mensen helpt en zelfs levens redt. Als inwoner van Dinxperlo heeft hij van zeer dichtbij meegemaakt dat bij een noodgeval de ambulance uit Isselburg als eerste ter plaatse was. Kort daarna arriveerde de Nederlandse ambulance. De overdracht van de patiënten van de Duitse naar de Nederlandse hulpverleners verloopt uitstekend. De patiënten worden in goed overleg tussen de Duitse en Nederlandse zijde naar het meest geschikte of dichtstbij gelegen ziekenhuis vervoerd.

Hij spreekt zich uit voor wetswijzigingen die nodig zijn om na het pilotproject een structurele samenwerking mogelijk te maken.

De heer Coße (SPD-PvdA) en de heer Welten sluiten zich aan bij de uitspraken van de heer Diersen. Dit project is bij uitstek geschikt om, in tijden van een toenemende afkeer van Europa, duidelijk te maken wat Europa, en INTERREG, feitelijk betekenen: Europa ontwikkelen tot een unie waarin men samenwerkt en van elkaar leert. Juist waarbij het gaat om kwesties van leven en dood is Europa van het grootste belang.

4. a. Bericht uit het Dagelijks Bestuur

De heer Almering memoreert dat in de afgelopen vergadering van de EUREGIO-Raad op 1 december 2017 de heer Stefan Michel is benoemd tot adjunct directeur-bestuurder op interimbasis en dat in dezelfde vergadering de verdere procedure voor de herbezetting van deze functie is vastgesteld. Op grond hiervan loopt nog tot en met 25 maart de sollicitatietermijn voor de functie van adjunct directeur-bestuurder. In april zal een besluit over de opvolging worden genomen.

b. Vragen uit de fracties

Mevrouw Seidensticker-Beining (SPD-PvdA) stelt namens de fractie het probleem van de personele bezetting in kinderdagverblijven in de Kreis Borken aan de orde. Er worden steeds meer kinderen voor steeds meer uren aangemeld en daaruit resulteert een grote vraag naar pedagogisch medewerkers. Volgens de stand van zaken van 2014 waren er in Nederland vele werkzoekende pedagogisch medewerkers. Zij vraagt of de EUREGIO zich sterk zou kunnen maken voor een INTERREG-project met als doel vereenvoudiging van de erkenning van de diploma's van pedagogisch medewerkers. Dit zou zinvol zijn voor zowel de Kreis Borken als voor de werkzoekende pedagogisch medewerkers en daarmee zou het voor de EUREGIO een goed project zijn.

De heer Almering antwoordt dat deze vraag valt onder de grote noemer "erkenning van diploma's" waarvoor de EUREGIO zich door middel van haar lobbyactiviteiten al geruime tijd inzet, juist voor de sectoren waar daaraan behoefte bestaat en dat betreft een groot aantal beroepen. De EUREGIO houdt zich in vele gespreksrondes met dit thema bezig, in het bijzonder in de commissie "Economie en Arbeidsmarkt". De heer Almering biedt aan dat hij zal voorstellen dat het speciale thema van pedagogisch medewerkers in kinderdagverblijven op de agenda van de commissie wordt geplaatst zodat besproken kan worden hoe van de zijde van de EUREGIO een dergelijk initiatief van de grond getild zou kunnen worden.

De heer Coße (SPD-PvdA) bericht over een vraag vanuit de fractie hoe men de opkomst bij de komende verkiezingen voor het Europees Parlement zou kunnen bevorderen. Het is, aldus de heer Coße, van belang dat men zich in de regio inzet voor een hoge opkomst, ook om extremistische krachten tegen te gaan en voorstanders van gesloten binnengrenzen weerwoord te bieden.

Een andere vraag uit de fractie betreft het thema lidmaatschapsbijdragen. Regelmatig wordt in de gemeenten/ Kreise de vraag gesteld of het niet mogelijk is op de lidmaatschapsbijdragen te besparen. De fractie acht het noodzakelijk dat de EUREGIO haar nut voor de leden

zeer duidelijk naar voren brengt. Als argument kan bijv. worden verwezen naar de vele zinvolle INTERREG-projecten waarvan de resultaten de EUREGIO-leden ten goede komen. Bij een kleine gemeente zouden alleen al de middelen voor kleine projecten per jaar hoger kunnen zijn dan de lidmaatschapsbijdrage. Voor alle leden zou het zeker nuttig zijn dat op dit punt goede argumenten voor het lidmaatschap zouden worden gegeven.

Verder stelt de heer Coße dat het 40-jarig jubileum van de EUREGIO-Raad aanleiding zou kunnen zijn het werk van de EUREGIO-Raad te promoten. De EUREGIO-Raad is een democratisch gelegitimeerd binationaal parlement. In de loop van het jubileumjaar zou ook aandacht moeten worden besteed aan de procedures die voor de commissies gelden, in het bijzonder waar het gaat om het bespreken en voorbereiden van projecten.

De heer Coße doet ten slotte namens de fractie het voorstel in de commissies de thema's jeugd- en ouderenzorg te behandelen. Duitsland en Nederland zouden op dit punt van elkaar kunnen leren. Behalve uitwisseling van ervaringen is het ook denkbaar de zorg grensoverschrijdend te organiseren.

5. Bericht uit de commissievergaderingen

De heer Stam (Fractie zonder Grenzen) deelt mee dat de vergadering van de commissie "Duurzame Ruimtelijke Ontwikkeling" goed is bezocht. In het kader van de strategieontwikkelingen is een presentatie gehouden over het thema grensoverschrijdende samenwerking in het waterbeheer. Dit thema is juist interessant voor leden die wat verder van de grens af gesitueerd zijn. De heer Stam kondigt aan dat hij vanwege de gemeenteraadsverkiezingen in Nederland deze keer voor de laatste keer aan de EUREGIO-Raadsvergadering deelneemt.

De heer Gochermann (CDU-CDA) bericht uit de commissie "Economie en Arbeidsmarkt". Er is een groot aantal projectaanvragen op medisch gebied aan de orde geweest. Hij vraagt of dit feit mogelijk gebruikt zou kunnen worden om het unieke karakter van de grensoverschrijdende regio voor het voetlicht te brengen: grensoverschrijdende medische clusters voor het EUREGIO-gebied.

De heer Coße (SPD-PvdA) bericht uit de commissie "MOZER - Maatschappelijke Ontwikkeling" over een presentatie over de brandweer in het kader van het strategische thema veiligheid. Het is interessant een vergelijking tussen beide landen te maken. Zo zijn er in Duitsland meer vrijwillige brandweerkorpsen dan in Nederland. Grensoverschrijdende samenwerking tussen de brandweerkorpsen is volgens de heer Coße uiterst zinvol, evenals het plan om een grensoverschrijdende brandweerpost in te richten.

Daarnaast pleit de heer Coße voor versterking van de lobby vanuit de EUREGIO richting de nationale overheden.

Verder spreekt hij zich namens de commissie uit voor versterking van de grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van cultuur, juist omdat ook cultuur een internationaal beleidsveld is.

6. Stand van zaken financiering GrensInfoPunten

De heer Almering benadrukt dat de toekomstige financiering van de GrensInfoPunten (GIP's) momenteel een centrale plaats in de werkzaamheden van de EUREGIO inneemt. De subsidiëring van het GrensInfoPunt EUREGIO uit INTERREG-middelen eindigt begin 2019. Voortzetting van het GIP EUREGIO is van groot belang voor de arbeidsmarkt en de economie van de EUREGIO. Het gaat hier om een onmisbaar instrument. Belangrijk in dit verband is ook een onlangs verschenen nota van het Nederlandse ministerie van Sociale Zaken waarin het thema GrensInfoPunten wordt belicht.

Doel is te komen tot een structurele financiering van de persoonlijke adviesverlening. Alle betrokken partijen zijn het erover eens dat dit noodzakelijk is. De vraag "hoe" is echter nog niet beantwoord.

Tijdens een werkconferentie, die volgens de huidige planning op 18 april zal plaatsvinden, zal worden besproken hoe een structurele financiering op langere termijn eruit zou kunnen zien. Zowel in Duitsland als in Nederland vinden hierover intensieve gesprekken plaats. Volgens de heer Almering dient de EUREGIO gezamenlijk alle kanalen te benutten om nog meer aandacht voor de GIP's te genereren. Het lijkt erop dat vooral op nationaal politiek niveau nog niet geheel duidelijk is waar het precies om gaat en wat de waarde van de GIP's voor de regionale economie is. De GIP's geven persoonlijk advies op maat aan ondernemers, werknemers en ook aan studenten. Uit een onlangs uitgevoerd onderzoek is gebleken dat het verdwijnen van de door de grens veroorzaakte belemmeringen tot een economische groei van 8 % zou kunnen leiden. Dit betekent dat het GIP ook een economisch stimuleringsinstrument vormt.

Mocht aan het einde van de komende zomer geen oplossing zijn gevonden, dan dreigt het gevaar dat de speciaal opgeleide en ervaren medewerkers van het GIP EUREGIO op zoek gaan naar een andere baan. Indien deze situatie zich zou voordoen, dan kan de EUREGIO het GIP na een onderbreking niet zonder meer opnieuw opstarten.

De heer Gochermann (CDU-CDA) vult vanuit het standpunt van de fractie aan dat het belang van het thema GIP niet genoeg benadrukt kan worden. Het vormt een essentieel element van de grensoverschrijdende economie. De dienstverlening van het GIP maakt concreet zichtbaar wat de EUREGIO presteert. De fractie steunt een tussenoplossing via INTERREG en moedigt het EUREGIO-Secretariaat aan met volle kracht op de ingeslagen weg door te gaan. Het prioritaire belang van het onderwerp is volgens de heer Gochermann in de NRW-Landtag vaak nog niet voldoende doorgedrongen. De randvoorwaarden zijn echter gunstig. De nieuwe Nederlandse staatssecretaris Raymond Knops, die grensoverschrijdende samenwerking in

zijn portefeuille heeft, heeft in januari een bezoek aan de EUREGIO gebracht. Ook in het coalitieakkoord in NRW wordt versterking van de grensoverschrijdende samenwerking nadrukkelijk bepleit. Het is mede de taak van de politici in de EUREGIO de Landtag te overtuigen van het belang van de GIP's.

De heer Van Oostrum (Fractie zonder Grenzen) richt namens de fractie het verzoek aan het EUREGIO-Secretariaat de EUREGIO-Raadsleden tijdig te informeren zodra zich geschikte momenten voordoen om concrete stappen in de lobby voor de financiering van de GIP's te zetten.

Besluit:

Kennisneming.

7. Stand van zaken Experiment Grens

Besluit:

Kennisneming.

8. Elektrificatie en doortrekking van de spoorverbinding Münster–Zwolle

Besluit:

Kennisneming.

9. Strategie EUREGIO 2030

De heer Almering deelt mee dat de commissies de wens hebben uitgesproken om een gezamenlijke bijeenkomst van de commissies te beleggen waarin de thema's van de Strategie 2030 commissie-overstijgend besproken kunnen worden. De gezamenlijke bijeenkomst van de commissies is geagendeerd voor 7 juni. Dan zullen de strategiethema's aan de diverse commissies worden toebedeeld en zal het strategieproces worden voortgezet.

Besluit:

Kennisneming.

10. INTERREG V A

a) *Stand van zaken algemeen*

b) *Overzicht van de vergaderdata van de gremia*

De heer Almering deelt toelichtend mee dat de volgende vergadering van de INTERREG-Stuurgroep niet plaatsvindt op 21 juni maar op 28 juni. De subsidieaanvraag voor het GIP is in de vergadering van gisteren besproken. Indien mogelijk zal in juni een besluit over het project worden genomen.

c) *Overzicht van de aangevraagde en goedgekeurde projecten*

Besluit:

Kennisneming.

11. Standpuntbepaling INTERREG V A-projecten

a) *“GIP”*

Besluit:

Aanbeveling, rekening houdende met de opmerkingen van de verantwoordelijke commissie.

b) *“SMOVE”*

Besluit:

Aanbeveling.

c) *“InMediValue”*

De heer Almering deelt aan de EUREGIO-Raad mee dat de INTERREG-Stuurgroep in de vergadering van gisteren al goedkeuring heeft verleend aan de projecten “InMediValue” en “Cell Puncher Pro”. Hij heeft in deze vergadering al namens de EUREGIO met deze projecten ingestemd, ondanks het feit dat de noodzakelijke behandeling van deze projecten (zij het met duidelijk positieve standpunten) tot nu toe slechts in de commissies en het Dagelijks Bestuur heeft plaatsgevonden, echter niet afsluitend in de EUREGIO-Raad. Correct zou zijn geweest

wanneer hij had ingestemd onder voorbehoud van een akkoord van de EUREGIO-Raad. Hij verontschuldigt zich voor deze procedurele fout.

De heer Gochermann (CDU-CDA) antwoordt dat zijn fractie dit bij wijze van uitzondering als vergissing kan accepteren. Bovendien, als gisteren geen besluit zou zijn genomen, dan zouden deze projecten pas op 28 juni in de Stuurgroep aan de orde zijn gekomen, wat hij erg laat zou hebben gevonden. Ook zijn de projecten vooraf in de commissie en het Dagelijks Bestuur behandeld.

Ook de heer Van Oostrum (Fractie zonder Grenzen) geeft namens zijn fractie blijk van zijn begrip waarbij hij benadrukt dat het bij een eenmalige uitzondering dient te blijven.

Besluit:

Aanbeveling.

d) *“Cell Puncher Pro”*

Besluit:

Aanbeveling.

12. Standpuntbepaling over deelprojecten in het INTERREG V-Kaderproject van de EUREGIO

a. *Standpuntbepaling intensieve samenwerkingsprojecten*

Besluit:

Aanbeveling van de voorgelegde intensieve samenwerkingsprojecten.

b. *Toegekende aanvragen tot € 5.000*

Besluit:

Kennisneming.

c. *Stand van zaken Quick Scan Dortmund-Enschede*

Besluit:

Verlenging van de termijn voor de indiening van de stukken tot de volgende vergadering van de EUREGIO-Raad in juni 2018, dit omdat de ontbrekende stukken op 23 maart nog niet waren binnengekomen.

d. Stand van zaken Kaderproject

Besluit:

Kennisneming.

De heer Welten neemt afscheid van de EUREGIO-Raadsleden mevrouw Riezebos, mevrouw Hilbrink, de heer Donderwinkel, de heer Gerritsjans en de heer Stam die vandaag voor de laatste keer aan de vergadering hebben deelgenomen. Hij dankt hen voor hun jarenlange inzet in de EUREGIO-Raad en reikt hun een EUREGIO-speld uit.

13. Rondvraag

De voorzitter de heer Welten dankt de leden en sluit de vergadering.

Gronau/Enschede, 28 maart 2018

get. Christoph Almering
Directeur-bestuurder